

20 listopada to wyjątkowy dzień – rocznica uchwalenia Konwencji o prawach dziecka. Jest to moment, w którym uwaga wszystkich kierowana jest na dzieci i ich prawa.

„Dziecko ma prawo być sobą. Ma prawo do popełniania błędów. Ma prawo do posiadania własnego zdania. Ma prawo do szacunku. Nie ma dzieci – są ludzie.” Janusz Korczak.

Prawa człowieka, wolności i prawa jednostki, nie istnieją, jeśli o nich nie wiemy. A jeśli je znamy, ale nie wiemy, jak je wykorzystać w obronie innych ludzi, to nie pomogą także nam, kiedy znajdziemy się w potrzebie. Dlatego ważne jest, by o prawach zapisanych w Konstytucji uczyć się – i to przez całe życie. Ta wiedza czyni nas silniejszymi.

GŁÓWNE AKTY PRAWNE MÓWIĄCE O PRAWACH DZIECKA:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483)

Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526)

Europejska Konwencja o wykonywaniu praw dzieci, sporządzona w Strasburgu 25 stycznia 1996 r. (Dz.U. 2000 nr 107 poz. 1128)

Ustawa z 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka. (Dz.U. 2000 nr 6 poz. 69)

PRAWA DZIECKA:

Każdemu dziecku przysługują prawa dziecka tak jak każdemu dorosłemu przysługują prawa człowieka. Praw tych nikt nie może dziecku pozbawić. O tym, jak ważne są w naszym kraju prawa dziecka świadczy również fakt, iż zostały one uwzględnione w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zarówno rodzice, opiekunowie prawni jak i nauczyciele powinni mieć świadomość, że prawa dziecka nie kolidują z prawami dorosłych, lecz się uzupełniają.

♦ Prawa osobiste:

prawo do życia i rozwoju,

prawo do tożsamości (nazwisko, imię, obywatelstwo, wiedza o własnym pochodzeniu),

prawo do wolności, godności, szacunku, nietykalności osobistej,

prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania,

prawo do wyrażania własnych poglądów i występowania w sprawach dziecka dotyczących, w postępowaniu administracyjnym i sądowym,

prawo do wychowywania w rodzinie i kontaktów z rodzicami w przypadku rozłączenia z nimi,

prawo do wolności od przemocy fizycznej i psychicznej,

prawo nierekrutowania do wojska poniżej 15 roku życia.

♦ Prawa socjalne:

prawo do odpowiedniego standardu życia,

prawo do ochrony zdrowia,
prawo do zabezpieczenia socjalnego,
prawo do wypoczynku i czasu wolnego.

◆ Prawa kulturalne:

prawo do nauki (bezpłatnej i obowiązkowej w zakresie szkoły podstawowej),
prawo do korzystania z dóbr kultury,
prawo do informacji,
prawo do znajomości swoich praw.